

den lgl. Veterinær- og Landbohøjskole som lærer, og endvidere ved jeg ikke rettere, end at han ogsaa lønnes for at udføre noget Arbejde ved Tilsynet med de Feriekursus, der holdes paa Ståtens Regning. Denne Mand er stillet saaledes, at han er i Stand til at foretage et virksomt Eftersyn for at forebygge, at den Slags Ting ske. Har han for mange Embeder, kan den højtærede Minister sørge for, at han faar eet mindre. Det er for Resten forudsat her i Tinget af en tidligere Minister, at det ikke var Meningen, at han vedblivende skulde have sit tidligere Embede, men skulde mere hellige sig den Opgave, der er stillet ham med Hensyn til Tilsynet med Højskolerne. Men saa vidt mig bekendt, er der ved hver Skole tilforordnet en stedlig tilsynshavende, og denne stedlige tilsynshavende maa dog altid kunne give den almindelige Tilsynsmand Oplysninger om, hvorvidt der virkelig skulde være nogen Forstander ved en Højskole saa dybt nede, at han for at faa Del i nogle hundrede Kroner af Statskassen vil opgives et Elevantal, han faktisk ikke har, enten ved at beregne sine Tjenestekarle eller sine egne Børn med i Elevantallet, eller hvilken anden Vej det nu kunde ske ad. Jeg vil sige til den højtærede Minister, at foregaar der noget saadant, skal han ikke skaane dem, der virkelig gøre sig skyldige i den Slags Ting. Men jeg gentager, at Loven har ikke givet Anvisning i saa Henseende. Naar nu den ærede Rigsdagsmand sluttede med en Henstilling til Finansudvalget om at tage under Overvejelse, om man ikke i Fremtiden skulde sætte et Maximum for, hvormange Højskoler der overhovedet maatte være paa een Gang her i Landet, saa vil jeg bede det højtærede Finansudvalg om ikke at tage dette alt for meget under Overvejelse; for det vil, kommer det mig, stride fuldstændig mod Højskolelovens Mand og Tanke. Den ærede Rigsdagsmand har ogsaa, ser jeg, haft sin Opmærksomhed henvendt paa, at man jo kunde gøre den Indvending: Sæt nu, der kommer en meget dygtig Mand, som er udmærket egnet til at lede en Skole; han kan da ikke komme til af den Grund, at der allerede er en 80 eller hvormange, man maatte bestemme, at der skulde være; men den ærede Rigsdagsmand synes saa, at det da kunde ordnes paa den Maade, at han kunde se at løbe en af de mindre Skoler, en af de Skoler, der kun have faa Elever og ad den Vej komme ind som statsanerkendt Højskolemand. Den Anvisning vilde jeg meget fraråde. Det vilde jo fuldstændig være at privilegere 80 Skoler, eller hvor mange der nu maatte blive erkendt som Maximum,

skabe et Privilegium, som det jo aldrig har været Meningen at knytte til disse Bygninger, et Privilegium, der selvfølgelig vilde medføre, at der vilde blive forlangt en aldeles ublu Pris for en saadan Skole, naar man vidste, at en dygtig Skolemand vishede at komme ind i Højskolegerningen; han kunde ikke komme der, uden at han maatte afkøbe et Aktieselskab eller en enkelt Mand en alt oprettet Skole. (En Stemme: Apotekerne!) Det ærede Medlem nævner Apotekerne, ja, lad gaa, den Parallel kan man godt drage; thi her har man et Eksempel paa, hvor vanskeligt det er at komme til en tilfredsstillende Løsning af Apotekerforholdene, fordi der er privilegerede Apoteker. Skulde vi nu ogsaa have privilegerede Højskoler, saa vilde det, naar man siger: saa mange maa der være og ikke flere, blive i Fremtiden meget vanskeligt at komme i Vej med ny Skoler i Egne, hvor man gerne vilde have Skoler, og hvor man til Tider godt kunde have udmærkede Mænd, der kunde have Byst til at begynde. Jeg ønsker derfor ikke at fastsætte noget bestemt Tal, men at lade denne Sag udvilde sig ganske naturligt, saa maa det være den enkelte Mand's Sag, om han kan skaffe Tilslutning til sin Skole eller ej.

Med Hensyn til de Kursus, der ere oprettede under Kultusministeriets Tilsyn og Ledelse, har jeg jo i adskillige Aar udtalt min Beklagelse over den mangelfulde Ordning, der har fundet Sted ved de etaarige Kursus, og det kan kun glæde mig nu at se, at den højtærede Minister har beklædet en særegen Leder til at tage sig af Undervisningen ved de etaarige Kursus. Der er imidlertid en Ting, der staar dunkelt for mig, og det er, hvorledes lønnes denne Mand? Jeg kan ikke se, at der i Fjor er bevilget nogen Sum til hans Lønning, og det er da ikke Meningen, at en Mand, der paatager sig det Ansvar at lede de etaarige Kursus, skal gøre det for egen Regning eller tjene sin Løn ved selv at undervise. Jeg vilde for mit Bedkommende ikke have noget imod, at der var normeret en særegen Lønning for ham. Jeg ved nemlig ikke, at der tidligere har været nogen Lønningkonto for Tilsyn med disse Kursus, af den simple Grund, at der ikke har været ført noget egentligt Tilsyn med dem. Jeg ønsker derfor oplyst af den højtærede Minister, hvorledes Ordningen i finansiel Henseende er med disse Kursus. Jeg ser, at samtlige Kursus nu medføre en Administrationsudgift af ikke mindre end ca. 4,000 Kr., og det forekommer mig at være lovlig dyrt. Da det jo er den tilsynshavende, Ministeriet har ansat ved Højskolerne, der har den egentlige Le-